

Õiguskantsler

Teie 03.12.2020 nr

Meie 28.01.2021 nr 6-4/202053/2100543

Perede võrdne kohtlemine lasteaiatasu ja soodustuste kehtestamisel

Lugupeetud avaldaja

Küsisite, kas Tori vald rikub võrdse kohtlemise põhimõtet, kui valla peredel tuleb lasteaiakoha eest Pärnu Raja Lasteaias maksta oluliselt rohkem kui Tori valla lasteaedades. Samuti küsisite, kas võrdse kohtlemise põhimõttega on vastuolus, kui Pärnu Raja Lasteaias käivate laste peredele ei tehta samasuguseid soodustusi nagu Tori valla lasteaias käivate laste peredele.

Kuna Tori vald suudab pakkuda kõigile soovijatele lasteaiakohta Tori vallas ning toetab lisaks Raja Lasteaias käimist vabatahtlikult, ei ole Tori vallal kohustust toetada valla laste käimist Raja Lasteaias samadel tingimustel nagu Tori valla lasteaedades. Raja Lasteaias käimine on lisavõimalus, mida Tori vald oma elanikele pakub. Sellisel juhul on Tori vallal õigus määrata, kui palju peavad pered Raja Lasteaias osalustasu maksma ning milliseid soodustusi neile antakse.

[Koolieelse lasteasutuse seaduse](#) § 10 lõike 1 kohaselt peab valla- või linnavalitsus tagama lasteaiakoha igale vähemalt 1,5-aastasele lapsele. Selle ülesande täitmiseks võivad linnad ja vallad pakkuda lapsele lasteaiakoha oma valla või linna lasteaias. Teine võimalus on osta lasteaiakohti eralasteaialt. Kolmanda võimalusena võivad vallad ja linnad sõlmida lepingu mõne teise valla või linnaga ja täita seadusest tulenevat kohustust koostöös nendega (vt ka eelmisel aastal omavalitsusjuhtidele saadetud [ringkirja](#)).

On õige, et vanemate makstava lasteaiakohatasu (osalustasu) suurus ega perele mõeldud soodustused ei tohi sõltuda sellest, mil moel vald või linn täidab lasteaiakoha tagamise kohustust. Selline erinev kohtlemine ei oleks põhjendatud (vt ka [Kiili vallale saadetud kirja](#), p-d 32–45). Järelikult peaks Tori vald kehtestama ühesuguse osalustasu ja soodustused Tori valla lasteaedades ja Raja Lasteaias käivate laste peredele juhul, kui vald täidaks lasteaiakohtade tagamise kohustust Raja Lasteaias abiga. Praegu see nii ei ole. Tori Vallavalitsus kinnitas, et suudab pakkuda Tori valla lastele kohti valla lasteaedades ning lisavõimalusena pakub oma valla lastele võimalust käia Raja Lasteaias.

Tori Vallavalitsuse esitatud andmed ei anna alust vastupidiseks seisukohaks. Vallavalitsuse andmetel on praegu vabu kohti kahes Tori valla lasteaias. Võimalik on avada ka need lasteaiarühmad Tori valla lasteaedades, mida pole seni soovijate puudumisel avatud. Samuti on vald valmis kaaluma lasteaedade suurendamiseks moodulmajade kasutusele võtmist. Järjekorrad

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

mõnes lasteaias on tingitud sellest, et vanemad soovivad saada kohta konkreetsetes lasteaias. Valla kohustus lasteaiakoht tagada on aga seaduse mõttes täidetud, kui vald loob lapsele võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteaias. See ei pea kokku langema vanemate eelistusega.

Kui vald suudab pakkuda kõigile soovijatele koha lasteaias, ei pea ta pakkuma vanemale alternatiivset võimalust panna laps eralasteaeda, teise valla või linna munitsipaallasteaeda või lastehoidu. Vald võib seda siiski vabatahtlikult toetada, ent toetuse andmise tingimuste, sh vanema osalustasu ja soodustuste sätestamisel on vallal sel juhul ulatuslik kaalutusõigus (vt ka [Lääne-Harju vallale saadetud kirja](#), p 8). Seepärast ei saa võrdse kohtlemise põhimõttele tuginedes nõuda, et kohalikud omavalitsused toetaksid vabatahtlikult oma valla või linna laste käimist teise kohaliku omavalitsuse lasteaias samadel tingimustel nagu enda munitsipaallasteaias.

Hinnangut sellele, kas peresid koheldakse osalustasu suuruse ja soodustuste kehtestamisel võrdselt, ei mõjuta asjaolu, et Tori vald on panustanud märkimisväärselt Raja Lasteaia ehitamisse. Kohaliku omavalitsuse raha sihipärast kasutamist kontrollib Riigikontroll.

Kui õiguskantsleri poole pöördub mõni pere, kes on sunnitud panema oma lapse Raja Lasteaeda selle tõttu, et Tori Vallavalitsus ei suuda tagada lapsele lasteaia kohta üheski Tori valla lasteaias, on võimalik valla tegevust uuesti hinnata, arvestades konkreetset juhtumit.

Tori Vallavalitsus andis teada, et on ette valmistanud määruse muutmise eelnõu, millega tahab kehtestada Raja Lasteaias käivate laste peredele samasugused soodustused, nagu praegu kehtivad Tori valla lasteaias käivate laste peredele. Määrust plaanitakse rakendada tagasiulatuvalt 1. septembrist 2020.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Tori Vallavalitsus (avaldaja isikuandmeteta)

Angelika Sarapuu 6938411
Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee